

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 13 december 1941 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med särskilda bestämmelser rörande taxeringsförfarandet år 1942.

I en den 28 november 1941 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 350, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade:

F ö r s l a g

till

förordning med särskilda bestämmelser rörande taxeringsförfarandet år 1942.

Härigenom förordnas, att vid 1942 års taxering — utöver vad i taxeringsförordningen och eljest tillämpliga författningar rörande taxeringen finnes stadgat samt utan hinder av vad i desamma finnes stridande mot vad nedan sägs — följande bestämmelser skola lända till efterrättelse:

1 §.

Beskattningsnämnder äro i första instans, jämte de i 3 § 2 mom. taxeringsförordningen omförmälda taxeringsnämnderna, *särskilda taxeringsnämnder*, en eller flera inom varje län.

Den eller de särskilda taxeringsnämnderna inom ett län skola handhava taxeringen till kommunal inkomstskatt, statlig inkomst- och förmögenhets-skatt, särskild skatt å förmögenhet, skatt vid utskiftning av aktiebolags och solidariska bankbolags tillgångar samt allmän omsättnings-skatt av samtliga de skattskyldiga inom länet, vilka skola upptagas i avdelningarna B och C av inkomstlängden, nämligen skattskyldiga som icke äro fysiska personer, oskifta dödsbon eller familjestiftelser.

Det ankommer å länsstyrelsen att bestämma antalet särskilda taxeringsnämnder inom länet samt att, därest flera än en sådan nämnd tillsätts, fördela arbetsuppgifterna dem emellan. För stad, som ej deltagar i landsting, skall dock alltid utses en eller flera särskilda taxeringsnämnder för taxering av sådana nu omförmälda skattskyldiga, för vilka staden är beskattningssort.

2 §.

Vad i taxeringsförordningen och eljest tillämpliga författningar rörande taxeringen är stadgat om taxeringsnämnd skall äga motsvarande tillämpning å särskild taxeringsnämnd, där icke avvikande bestämmelser meddelas i denna förordning.

3 §.

1 mom. De särskilda taxeringsnämnderna skola utses före utgången av januari månad 1942.

2 mom. Särskild taxeringsnämnd består av ordförande och ledamöter.

3 mom. Länsstyrelsen förordnar dels ordförande i särskild taxeringsnämnd och dels en person att i egenskap av kronoombud vara ledamot i nämnden.

4 mom. Därjämte skola ledamöter i särskild taxeringsnämnd ävensom suppleanter, en för varje ledamot, väljas, i stad som ej deltager i landsting eller som enligt av länsstyrelsen fastställd arbetsfördelning ensam skall utgöra verksamhetsområde för nämnden, av stadsfullmäktige, samt eljest av vederbörande landstings förvaltningsutskott. Antalet här avsedda ledamöter i särskild taxeringsnämnd skall utgöra minst fem, högst åtta, därest desamma utses av landstings förvaltningsutskott, men eljest minst tre, högst åtta. I Kalmar län, där jämnt antal ledamöter skola utses, skall vardera landstingets förvaltningsutskott välja halva antalet ledamöter och suppleanter.

5 mom. Till ledamöter och suppleanter i särskild taxeringsnämnd skola utses personer, som kunna antagas besitta särskild insikt och erfarenhet i de taxeringsfrågor, som ankomma å dylik nämnds handläggning, varjämte såvitt möjligt bör tillses, att kännedom om landstingsområdets olika delar kommer att förefinnas inom nämnd, till vilken ledamöter utses av landstings förvaltningsutskott. Av utskottet må till ledamot eller suppleant utses allenast den, som är mantalsskriven i kommun inom nämndens verksamhetsområde. Bestämmelserna i 12 § 1 mom. första och andra styckena taxeringsförordningen skola i övrigt äga motsvarande tillämpning.

4 §.

Såvitt ej annat föranledes av vad i 111 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas, må beslut icke fattas av särskild taxeringsnämnd, därest icke närvarande äro ordföranden och kronoombudet samt minst tre eller, där fråga är om nämnd, till vilken ledamöter utsetts av stadsfullmäktige, minst två av de valda ledamöterna.

5 §.

1 mom. Deklarationsskyldig, som taxeras av särskild taxeringsnämnd, skall avgiva *allmän självdeklaration* inom det län, där han är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller särskild skatt å förmögenhet. Sådan deklarationsskyldig skall därjämte avgiva *särskild självdeklaration* i varje annat län, inom vilket han är skattskyldig till kommunal inkomstskatt,

men är däremot icke pliktig att avgiva särskild självdeklaration inom kommun, där han är skattskyldig till kommunal inkomstskatt. Deklarationsskyldig, som icke är skattskyldig till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller särskild skatt å förmögenhet, skall avgiva särskild självdeklaration i varje län, inom vilket han är skattskyldig till kommunal inkomstskatt.

Särskild självdeklaration skall dock i fall av behov efter anmaning av ordförande i särskild taxeringsnämnd avgivas jämväl inom det län, där allmän självdeklaration avgives, ävensom i flera exemplar.

2 mom. Självdeklaration, som det åligger bostadsförening eller bostadsaktiebolag att avgiva, skall avlämnas i två exemplar, av vilka det ena är avsett för den särskilda taxeringsnämnd, som har att taxera föreningen eller bolaget, och det andra för vederbörande taxeringsnämnd i den kommun, som är beskattningsort för föreningen eller bolaget.

6 §.

Den, som är skattskyldig till kommunal inkomstskatt i flera inom ett och samma län belägna kommuner eller andra administrativa områden, inom vilka menighet äger utöva beskattningsrätt, skall i den självdeklaration, som han jämlikt 5 § 1 mom. har att avgiva inom länet, upptaga de uppgifter, som erfordras för taxeringen inom varje kommun eller område.

7 §.

Av särskild taxeringsnämnd beslutade taxeringar skola införas i vederbörig längd, som upprättas för varje fögderi samt för stad, där magistrat finnes.

8 §.

Utan hinder av vad i 88 § taxeringsförordningen föreskrivits må länsstyrelsen på framställning av ordföranden i särskild taxeringsnämnd medgiva utsträckning av den tid, inom vilken nämndens arbete skall vara avslutat, dock ej till senare tidpunkt än den 31 maj.

Har sådant medgivande lämnats, må länsstyrelsen jämväl förordna om utsträckning av den i 91 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgade tiden för insändande till länsstyrelsen av de i samma moment angivna handlingarna, dock längst till den 15 juni.

9 §.

Av stadsfullmäktige valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd äga, därest sådant beslutas av vederbörande stad, åtnjuta ersättning enligt i 146 § 1 mom. taxeringsförordningen angivna grunder.

Av landstings förvaltningsutskott valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd äga att av landstingets medel för deltagande i nämndens sammanträden åtnjuta *dels* resekostnadsersättning enligt reseklass II i allmänna resereglementet, *dels* ock arvode med belopp, som för dygn, varunder sammanträde ägt

rum, utgör tolv kronor, om de äro bosatta å sammanträdesorten, och sexton kronor, om de ej äro bosatta å sammanträdesorten, samt för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum, motsvarar traktamentsersättning enligt traktamentsklass D i allmänna resereglementet.

Denna förordning träder omedelbart i kraft.

Har vid denna förordnings ikraftträdande inom kommun redan utsetts nämnd för taxering av allenast en eller flera grupper skattskyldiga, som skola upptagas i avdelningarna B och C av inkomstlängden, vare länsstyrelsen icke skyldig att på grund av vad ovan stadgats föranstalta om annan ordning för taxeringen av sagda skattskyldiga.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 19 september 1941 har statsrådet och chefen för finansdepartementet tillkallat särskilda sakkunniga (beskattningsorganisationssakkunniga) för att verkställa utredning rörande beskattningsmyndigheternas organisation. I skrivelse den 11 november 1941 hava nämnda sakkunniga framlagt förslag till vissa provisoriska åtgärder i syfte att stärka det för den årliga taxeringen grundläggande arbete, som utföres inom taxeringsnämnderna. De sakkunniga hava därvid förordat bl. a. inrättande av särskilda taxeringsnämnder för vissa grupper av skattskyldiga.

Över de sakkunnigas förslag hava yttranden avgivits av överståthållarämbetet och länsstyrelserna i samtliga län, statskontoret, kammarrätten, svenska stadsförbundet, svenska landstingsförbundet, svenska landskommunernas förbund samt taxeringsnämndsordförandenäs riksförbund.

I den föreliggande propositionen föreslår departementschefen i anslutning till de sakkunnigas förslag, att särskilda taxeringsnämnder för vissa grupper av skattskyldiga skola inrättas vid 1942 års taxering. Beträffande vad departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört, får utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Under de senaste åren hava beskattningsmyndigheternas arbetsbörda ökat i högst avsevärd grad. I sitt av 1940 års urtima riksdag godkända utlåtande nr 10 i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om allmän omsättningsskatt framhöll första särskilda utskottet, att det vore uppenbart, att den nya beskattningen komme att ställa stora krav på bland annat beskattningsnämnderna. Såsom beskattningsorganisationssakkunniga anfört torde det kunna befaras, att beskattningsnämnderna under nästa år, då taxering till omsättningsskatt första gången skall äga rum, på sina håll icke bliva i stånd att på ett tillfredsställande sätt fullgöra de ökade arbetsuppgifter, som ålagts dem, därest icke särskilda åtgärder redan nu vidtagas för att underlätta nämndernas arbete och stärka det för den årliga taxeringen grundläggande arbete, som utföres inom taxeringsnämnderna. Den i propositionen föreslagna anordningen med särskilda taxeringsnämnder för vissa grupper av skattskyl-

diga, vilken anordning, såsom departementschefen framhållit, allenast utgör ett första steg i riktning mot en förbättrad taxeringsorganisation, anser utskottet innefatta en lämplig provisorisk åtgärd under år 1942. Det torde nämligen kunna antagas, att de erfarenheter om verkningarna av reformen, som vinnas vid nästa års taxering, skola bliva till gagn vid ett slutligt ståndpunkttagande till frågan om taxeringsväsendets organisation i nu berörda avseende. Utskottet finner sig därför böra i sak tillstyrka förslaget.

I 3 § 4 mom. föreslås, att de valda ledamöterna i de särskilda taxeringsnämnderna skola utses i stad, som ej deltagar i landsting eller som enligt av länsstyrelsen fastställd arbetsfördelning ensam skall utgöra verksamhetsområde för nämnden, av stadsfullmäktige, samt eljest av vederbörande landstings förvaltningsutskott. Antalet valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd skall enligt förslaget utgöra minst fem, högst åtta, därest desamma skola utses av landstings förvaltningsutskott, men eljest minst tre, högst åtta. Då stadsfullmäktige utgör valkorporation, torde nämnda fullmäktige med stöd av 8 § 3 mom. taxeringsförordningen äga bestämma antalet här avsedda ledamöter. Vad däremot angår det fall, då landstings förvaltningsutskott äger utse ledamöter i särskild taxeringsnämnd, torde sistnämnda stadgande icke äga tillämplighet. Utskottet anser emellertid, att landstings förvaltningsutskott i likhet med stadsfullmäktige bör äga bestämma det föreslagna antalet valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd. För Kalmar län, där två landsting finnas, erfordras dock en särbestämmelse. Utskottet föreslår därför, att länsstyrelsen i sistnämnda fall skall äga bestämma det antal ledamöter, varom nu är fråga. Förslaget härutinnan föranleder vissa smärre ändringar i 3 § 4 mom. I övrigt har utskottet icke något att erinra mot det i propositionen framlagda författningsförslaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 350 måtte antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning med särskilda bestämmelser rörande taxeringsförfarandet år 1942 med den ändring, att 3 § 4 mom. erhåller följande lydelse:

3 §.

4 mom. Därjämte skola ledamöter i särskild taxeringsnämnd ävensom suppleanter, en för varje ledamot, väljas, i stad, som ej deltagar i landsting eller som enligt av länsstyrelsen fastställd arbetsfördelning ensam skall utgöra verksamhetsområde för nämnden, av stadsfullmäktige samt eljest av vederbörande landstings förvaltningsutskott. Antalet här avsedda ledamöter i särskild taxeringsnämnd skall bestämmas i sammanhang med valet och utgöra minst fem, högst åtta, därest desamma utses av landstings förvaltningsutskott, men eljest minst tre, högst åtta, dock att i Kalmar län, där

Bevillningsutskottets betänkande Nr 45.

jämnt antal ledamöter skola utses, antalet skall bestämmas av länsstyrelsen, och skall vartdera landstingets förvaltningsutskott välja halva antalet ledamöter och suppleanter.

Stockholm den 16 december 1941.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bär*, *Elon Andersson**, *friherre Lagerfelt*, *Sköldén*, *Sjödahl**, *Frans Ericson*, *Robert Berg*, *Sylwan**, *Herman Ericsson* och *Sandström*; samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö, *Olsson* i Gävle, *Persson* i Undersvik,* *Falk*, *Thorell*, *Jonsson* i Skedsbygd, *Rosander*, *Sundström* i Skövde, *Nilsson* i Kristinehamn* och *Svensson* i Ljungskile*.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.
